

Datum
2016-03-07

Vårt diarienummer
SD-ING 49/15

Handläggare
Lena Insulander

Till
Socialdepartementet
s.registrator@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se

Svenska Diabetesförbundets remissvar angående:

Remiss om organdonation en livsviktig verksamhet (SOU 2015:84) med diarienummer 52015/06250/F

Svenska Diabetesförbundet företräder personer med diabetes, oavsett ålder och typ av diabetes. Det beräknas finnas ca 450 000 personer med diabetes i Sverige idag. Diabetes är en kronisk sjukdom som personen lever med från insjuknandet och fortsatt under hela livet. En av komplikationerna till diabetes är njursvikt som kan leda till behov av dialys och att en njurtransplantation krävs för att personen ska överleva. Även transplantation av insulinproducerande celler, enbart som cellöar eller som del av bukspottskörteln finns det ett behov av. Det behovet kommer sannolikt att öka då forskningen inom området utvecklas.

Utredning om organdonation är nödvändig då antalet möjliga organ för transplantation underskrider behovet samtidigt som det finns en stark vilja hos allmänheten att donera organ. Förutom de hinder som finns i hälso- och sjukvården att få organisationen att fungera optimalt så saknas det bra sätt för den enskilde att meddela sin vilja till donation. Utredningen ger förslag på journalen eller Mina Vårdkontakter som ställen där individens vilja kan uttryckas. Diabetesförbundet anser att det inte kommer att skynda på och underlätta individens möjlighet att uttrycka sin vilja. Det kommer att ta tid innan journalerna är nationella d.v.s. din journal är ett dokument som sjukvården kan ha tillgång till oavsett var i landet du befinner dig när du råkar ut för en olycka med hjärndöd som följd eller en cirkulationsdöd. Likaså kommer det att ta tid innan merparten av invånarna använder Mina Vårdkontakter, särskilt de invånare som inte har någon kontakt med sjukvården (de unga och friska). Personer som kan vara potentiella givare.

Donationsregistret ska fortsätta att existera enligt utredningen. Diabetesförbundet vill att man utökar möjligheten att ge sin viljeyttring och inte enbart går på förslaget om

anteckning i journal eller Mina Vårdkontakter. Det bör finnas andra tekniska lösningar som kan utnyttjas. Diabetesförbundet vill att utredningen kartlägger fler möjligheter att lätt ge sin viljeyttring när det gäller donation av organ.

Förslaget att levande donatorer ska hållas ekonomiskt skadeslösa vid en organdonation är absolut nödvändigt för att kunna öka viljan att vara en levande donator.

Det finns inga tidsramar för hur länge en samtyckesutredning kan få fortgå. Tiden ska vara skälig och den fortsatta behandlingen av donatorn ska vara värdig och med respekt för närstående. Diabetesförbundet önskar att det sätts en borte gräns för hur länge en samtyckesutredning får pågå för att närstående ska veta när beslutet senast kommer att tas. Det ska inte råda några tvivel om att organdonation inte kan tvingas fram.

Förslaget att organdonation ingår i hälso- och sjukvårdens uppdrag och att alla intensivvårdsavdelningar ska ha organisation och rutiner för att identifiera och omhänderta möjliga organdonatorer ställer sig Diabetesförbundet bakom.

Sundbyberg som ovan

Fredrik Löndahl
Förbundsordförande

Lena Insulander
Utredare Hälso- och sjukvårdsfrågor